

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Ajankohtaista teollisen aurinkovoiman lupa- ja kaavoituskäytänteistä sekä aurinkovoimaloita koskeva lainsäädäntö

Aurinkovoimawebinaari 9.9.2025

Ympäristöministeriö
Sanna Andersson, ympäristöneuvos

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen

Katujen kunnossapitolaki

Maankäyttö- ja rakennuslaki (nimi muuttui alueidenkäyttölaki 1.1.2025)

Rakentamislaki

Rakentaminen

Hyväksytty
1.3.2023,
korjaussarja 2024,
voimaan 1.1.2025

Alueidenkäyttölaki

Alueidenkäytön
suunnittelu

Valmisteltavana, HE
2025

**Yhdyskunta-
kehittämislaki**

Maapolitiikka,
maan luovuttaminen ja
lunastaminen,
korvaukset, tonttijako

Valmisteltavana

**Yhdyskunta-
rakentamislaki**

Yleiset alueet: suunnittelu,
rakentaminen,
kunnossapito, puhtaana-
pito, hulevedet

Valmisteltavana

Lausuntopalaute ja valmistelun eteneminen

- Alueidenkäyttölakia koskeva HE-luonnos oli lausuntokierrokselle 16.5.–11.7. (lisäaika 15.8. saakka)
- Lausuntoja saatiin 450 kpl laajasti eri tahoilta. Lausuntoyhteenveto julkaistaan syyskuun alussa.
- Lausunnonantajat lausuivat eniten tuulivoimarakentamista, aurinkovoimarakentamista ja muutoksenhakua koskevista säännöksistä. Myös esimerkiksi maakuntakaavaa, aloiteoikeutta ja kumppanuuskaavoitusta, menettelysäännöksiä, pakkokeinoja sekä metsänkäytön rajoituksen korvaamista koskevista säännöksistä saatiin melko paljon lausuntoja.

Siirtymäsäännökset (pykäläluonnos)

Vireillä olevia kaavoja koskeva siirtymäsäännös

Kaavoja, jotka on asetettu julkisesti nähtäville ennen tämän lain voimaantuloa, laadittaessa ja hyväksyttäessä noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Voimassa olevia kaavoja koskeva siirtymäsäännös

Maankäyttö- ja rakennuslain tai alueidenkäyttölain nojalla voimaan tullut maakuntakaava on voimassa tämän lain mukaisena maakuntakaavana. Maankäyttö- ja rakennuslain tai alueidenkäyttölain nojalla voimaan tullut oikeusvaikutteinen yleiskaava on voimassa tämän lain mukaisena oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Maankäyttö- ja rakennuslain tai alueidenkäyttölain nojalla voimaan tullut oikeusvaikutukseton yleiskaava on voimassa tämän lain mukaisena oikeusvaikutusettomana yleiskaavana. Maankäyttö- ja rakennuslain tai alueidenkäyttölain nojalla voimaan tullut asemakaava on voimassa tämän lain mukaisena asemakaavana.

Aurinkovoiman ajankohtaiset

Hallitusohjelma (Vahva ja välittävä Suomi – 20.6.2023, 7.1)

Edistetään aurinkovoimainvestointeja maankäytön kannalta sopiville paikoille yhtenä keinona tasapainottaa uusiutuvan sähköntuotannon ajallista vaihtelua.

Aurinkovoimarakentamista ohjataan **rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille** pyrkien välttämään tuotannossa olevien peltujen ja metsämaan merkittävä käyttö aurinkovoimaan.

Hallitus varmistaa, että aurinkoenergiapuistojen sääntely- ja lupaprosessit ovat **yhtenäisiä**, joustavia ja ennustettavia koko maassa.

Kuva: Ville Suorsa/Ympäristöministeriön kuvapankki

AKL - Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

- Yleiskaavaan otettaisiin määräys, jolla osoitettaisiin, millä alueella rakentamisluvat kaavassa osoitetuille aurinkovoimaloille voidaan myöntää suoraan yleiskaavan perusteella.
- Aurinkovoimaloiden **rakentamista suoraan ohjaava yleiskaava** poikkeaa laajoine aluetarpeineen ja ympäristövaikutuksineen siinä määrin muista suoraan rakentamista ohjaavista yleiskaavoista, että aurinkovoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan osalta olisi tarpeen säätää erityisistä sisältövaatimuksista, jotka ottavat huomioon **aurinkovoimaloiden rakentamiseen liittyviä erityispiirteitä**. Lisäksi noudatettava myös, mitä laissa muutoin yleiskaavasta säädetään.
- Huolehdittava siitä, että yleiskaava **ohjaa riittävästi** rakentamista ja muuta alueidenkäyttöä kyseisellä alueella aurinkovoimarakentamisen **vaikutukset on ylipäänsä mahdollista arvioida** yleiskaavoituksen yhteydessä ja, että **sähkönsiirto** on mahdollista järjestää.
- Riittävyyttä arvioitaessa otettaisiin huomioon kohteena olevan alueen olosuhteet sekä suunnitellun **rakentamisen määrä ja tehokkuus**.
- Aurinkovoimarakentamista ei tule osoittaa merkittävässä määrin metsämaalle eikä osoiteta ojittamattomille luonnontilaisille suoalueille.

Kuva: Ville Suorsa/Ympäristöministeriön kuvapankki

Alueidenkäyttölain uudistus ja aurinkovoima

AKL lausuntoluonnos:

Luku 9 - Aurinkovoimarakentamista koskevat erityiset säännökset

70 §

Yleiskaavan käyttö aurinkovoimalan rakentamisluvan perusteena

Yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan aurinkovoimalan rakentamisluvan perusteena rakentamislain 46 §:n 1 momentissa säädetyn estämättä niillä alueilla, joilla yleiskaavassa on siitä erikseen määrätty.

71 §

Aurinkovoimarakentamista koskevan yleiskaavan erityiset sisältövaatimukset

Laadittaessa 70 §:ssä tarkoitettua aurinkovoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa, on sen lisäksi, mitä yleiskaavasta muutoin säädetään, huolehdittava siitä, että:

- 1) yleiskaava ohjaa riittävästi rakentamista ja muuta alueidenkäyttöä kyseisellä alueella;
- 2) aurinkovoimarakentamista ei osoiteta merkittävässä määrin metsämaalle;
- 3) aurinkovoimarakentamista ei osoiteta ojittamattomille luonnontilaisille suoalueille;
- 4) aurinkovoimalan sähkönsiirto on mahdollista järjestää.

72 §

Aurinkovoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimisesta perittävä korvaus

Jos 70 §:n mukainen aurinkovoimarakentamista ohjaava yleiskaava laaditaan pääasiallisesti yksityisen edun vaatimana ja aurinkovoimahankkeeseen ryhtyvän taikka maanomistajan tai -haltijan aloitteesta, kunta voi periä tältä yleiskaavan laatimisesta aiheutuneet kustannukset kokonaan tai osaksi. Kunta hyväksyy kaava-aluekohtaisesti perittävän maksun periaatteet ja maksun perimistavan sekä -ajan.

Laki rakentamislain (751/2023) muuttamisesta

HE-luonnoksen liitelakina: '10 ha raja kaavoitukselle'

46 §

Sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella

Sijoittamisen edellytyksenä alueidenkäyttölain 9 §:ssä tarkoitetulla suunnittelutarvealueella on 45 §:ssä säädetyn lisäksi, että rakentaminen:

- 1) ei olennaisesti vaikeuta alueidenkäyttölain 79 §:n 1 momentissa tarkoitetun tietoverkossa pidetyn tiedon mukaisesti vireillä olevan tai lähiaikoina vireille tulevan yleis- tai asemakaavan laatimista;
- 2) ei johda vaikutuksiltaan sellaiseen merkittävään rakentamiseen tai aiheuta sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia, jotka edellyttävät asemakaavan laatimista;
- 3) on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palveluiden saavutettavuuden kannalta.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna *merkittävänä rakentamisena pidetään aina pinta-alaltaan vähintään kymmenen hehtaarin kokoista aurinkovoimalaa*.

Perusteluista: Pykälän 2 momentin mukaan pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuna merkittävänä rakentamisena pidettäisiin aina pinta-alaltaan vähintään kymmenen hehtaarin kokoista aurinkovoimalaa. Säännös olisi uusi. Säännös tarkoittaisi sitä, että pinta-alaltaan vähintään kymmenen hehtaarin kokoinen aurinkovoimala ei voisi täyttää pykälän mukaisia sijoittamisen edellytyksiä suunnittelutarvealueella, vaan tämänkokoisen aurinkovoimalan rakentaminen edellyttäisi aina joko asemakaavan tai alueidenkäyttölain 9 luvussa tarkoitetun aurinkovoimarakentamista ohjaavan yleiskaavan laatimista. Myös mainittua hehtaarirajaa pienemmän aurinkovoimalan rakentaminen voisi edellyttää asemakaavan tai aurinkovoimayleiskaavan laatimista, jos sillä olisi pykälän 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Näin voisi olla esimerkiksi silloin, jo aurinkovoimala sijaitsisi luonnon kannalta herkällä alueella.

AKL lausuntopalaute: aurinkovoima

Yleiskaavan käyttö aurinkovoimalan rakentamisluvan perusteena (70 §)

- Lausunnonantajat suhtautuivat pääosin myönteisesti siihen, että yleiskaavaa voitaisiin käyttää suoraan aurinkovoimalan rakentamisluvan perusteena.

Aurinkovoimayleiskaavaa koskevat sisältövaatimukset (71 §)

Metsämaata koskeva sisältövaatimus

- Erittäin monet lausunnonantajat pitivät epäselvänä ja tulkinnanvaraisena, mitä ”merkittävässä määrin” tarkoittaa.
- Valtion viranomaisten lausunnoissa suhtauduttiin lähtökohtaisesti myönteisesti siihen, että aurinkovoimaloiden rakentamista metsämaalle rajoitetaan.
- Eniten metsämaata koskeva sisältövaatimus sai kannatusta luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen sekä eräiden muiden järjestöjen lausunnoissa. Osassa näistä lausunnoista katsottiin, että rajoitus voisi olla tiukempi ja laajempikin.
- Monet elinkeinoelämän ja energia-alan järjestöt, energia-alan yritykset, maa- ja metsätaloustuottajien ja maanomistajien järjestöt sekä osa kunnista ja maakunnan liitoista pitivät metsämaata koskevaa sisältövaatimusta ongelmallisena ja epätarkoituksenmukaisena.

Ojittamatonta luonnontilaista suoaluetta koskeva sisältövaatimus

- Suoalueita koskeva sisältövaatimus sai kannatusta valtion viranomaisten, luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen sekä eräiden muiden järjestöjen lausunnoissa. Näissä lausunnoissa esitettiin kuitenkin myös paljon huomioita ja muutosehdotuksia suoalueita koskevaan rajoitukseen ja suoalueen määrittelmään.
- Joissain elinkeinoelämän järjestöjen lausunnoissa suoaluetta koskevaa sisältövaatimusta pidettiin liian yksityiskohtaisena ja hanketyyppejä epätasavarvoisesti kohtelevana sääntelynä.

Muita huomioita sisältövaatimuksista

- Osa lausunnonantajista ehdotti lisäyksiä aurinkovoimayleiskaavan sisältövaatimuksiin.

AKL lausuntopalaute: aurinkovoima rakentamislaissa

Kaavoitusvelvoite vähintään 10 hehtaarin kokoisille aurinkovoimaloille (rakentamislain 46 §)

- Suurin osa lausunnonantajista piti ehdotettua kymmenen hehtaarin kaavoitusrajaa liian matalana ja ehdottomana. Ehdotettu kaavoitusraja sai kuitenkin kannatusta luonnonsuojelu- ja ympäristöjärjestöjen ja eräiden muiden järjestöjen sekä joidenkin kuntien ja museoiden lausunnoissa.
- Kymmenen hehtaarin kaavoitusrajaa vastustettiin etenkin Kuntaliiton ja monien kuntien, maakunnan liittojen, elinkeinoelämän ja energia-alan järjestöjen sekä energia-alan yritysten lausunnoissa. Lausunnoissa katsottiin, että ehdotettu kaavoitusraja rajoittaisi kunnan kaavoitusmonopoliin kuuluvaa harkintavaltaa, lisäisi kaavoituksen tarvetta ja kustannuksia sekä hidastaisi ja vaikeuttaisi aurinkoenergiahankkeiden toteuttamista. Lausunnoissa todettiin, että aurinkovoimarakentamisen merkittävyyttä ja kaavoitustarvetta tulisi pelkän pinta-alarajan sijaan tarkastella rakentamisen vaikutusten kautta.
- Myös monissa valtion viranomaisten lausunnoissa pidettiin ehdotettua kymmenen hehtaarin rajaa liian matalana ja ehdottomana. Lausunnoissa katsottiin, että kaavoituksen tarpeen olisi parempi määräytyä rakentamisen vaikutusten kautta kuin pelkän pinta-alarajan kautta. Kaavoitusrajan katsottiin myös näissä lausunnoissa lisäävän kaavoituksen ja kaavoitusresurssien tarvetta ja hidastavan aurinkovoimaloiden toteuttamista.

Kiitos,

<https://ym.fi/alueidenkayton-lainsaadannon-uudistus>

<https://ym.fi/aurinkovoimarakentaminen>

<https://ym.fi/rakentamislaki>

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment